

Romani

 Täkst aw mooringer frasch

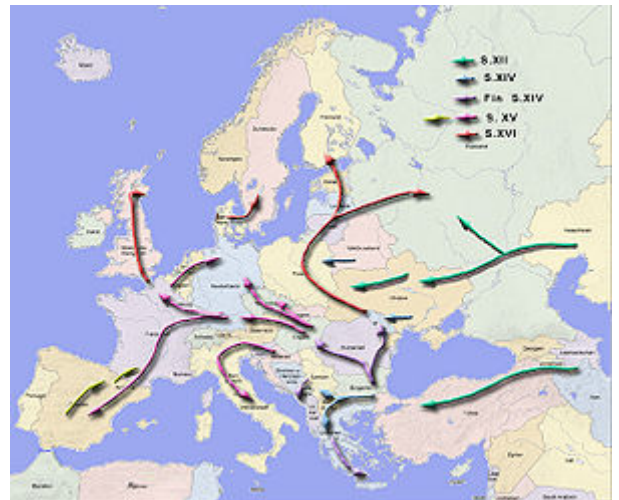
Dåt **Romani** as di spräke foon da Roma än da Sinti, biise uk bekänd as “siigoinere” än önj Saterlönj sügoor as “hiise”¹. Eefter hu waasenschapsmoons schölj huum sügoor foon möre spräke snååke, ouerdåt da ståme hiilj ünglike dialäkte snååke. Dåt jeeft ouer e wrål süwat 6 miljoone manschne da dåt snååke, deerfoon 4,6 miljoone önj Europa.

Analyse foon dåt Romani heet wised, dåt dåt famiilje as foon spräke önj Nord-Indien än Pakistan, as dåt Hindi än forålem dåt Punjabi. Dåt wårt wålj betråchdied as en stark bewis am e geographisch jurtkamst foon da Roma tu bestimen, forålen ouerdåt da liinuurde önj dåt Romani dåt mölik mååge, jare migrasjoon eefter dåt weeste tu füljen. En resänt studium miinjt, dåt dåt Romani famiilje as foon dåt Singalesisch.

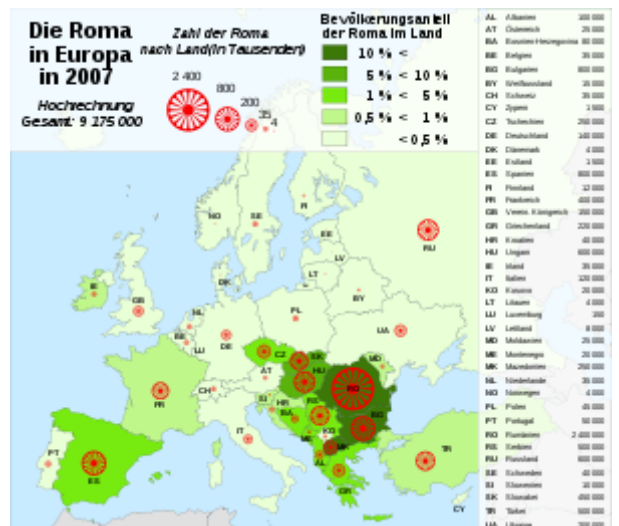
Da mååste roma heewe an jare spräke fååsthülen, ouers sålten suner jü spräke tu liiren foon dåt lönj weer ja ferbliiwen, ouerdåt da mååste ståme wålj lunge iirnge unti sügoor iirhunerte bane datseelwie gebiit bliiwen. Jü spräke as foon jurtkamt indisch, ouers heet iraanische, armeenische, griichische än slaawische influse unergingen. Da ståme da fare tuugen, leeten jare spräke noch mör beinflusie. Da influse gunge mååst foole fare as en grut tål liinuurde: sü snååke da roma foon e Balkan dialäkte, da noch åle fåle foon dåt Sanskriit bewoord heewe. Dåt wus mölik döör jü stark bii-ing önj da slaawische spräke, ouers da roma üt e Karpaate, da aw e sid bai jare äine spräke bloot Tjusch liirden, heewe dåt mååste foon da fåle fåle leet. Deeram koone maning roma enouder ai ferstönje

Jarst önj e leeste tide san da begand ma dåt oofding afschriwen än standardisiiren foon dåt Romani. Heerdöör schucht dåt üt, dåt da mååste dialäkte tu möre spräke ütkristalisiire wan.

¹Ouers, as dåt språkuurd säit: *En hiise besteelt sin härbärj ai*”.

Hü da roma jam ouer Europa ferbrååten önj dåt XII. bit dåt XIV. iirhunert.

Ferbriidjing foon da roma ouer Europa.

Biispele

Da ferschiele influse berååre uk di kärnbestånd foon e uurschât, sù uner oudere da teeluurde. Deerbai fane ham aw e iinj sid indische iirfuurde (*jek* = 1, *dui* = 2, *trin* = 3, *schtar* = 4, *pansch* = 5, *schob* = 6, *desch* = 10, *deschujuk* = 10+1, *deschudui* = 10+2, usw., *bisch* = 20, *schel* = 100), aw e ouer sid önjtliininge üt dåt Griichische (*efta* = 7, *ochto* = 8, *enja* = 9, *trianda* = 30, *saranda* = 40, *penda* = 50), üt dåt Türkische (*doxan* = 90) än Ungaarische (*seria*, *izero* = 1000). Tubai kaame ouers bai hu teeluurde alternatiwe önjtliininge üt ouder språke, sù as üt dåt Sweedische (*enslo* önjt stää for *jek* = 1), dåt Lettische (*letteri* önjt stää for *schtar* = 4), dåt Estnische (*kuus* önjt stää for *schob* = 6, *seize* önjt stää for *efta* = 7), dåt Rumeenische (*mija* = 1000), dåt Tschächische (*tisitsos* = 1000) unti dåt Tjüsche (*tausento* = 1000).

Literatuur

- Gray, RD; Atkinson, QD (2003). "Language-tree divergence times support the Anatolian theory of Indo-European origin." *Nature*. **426**, 435-439. [1] (<http://www.psych.auckland.ac.nz/psych/research/Evolution/Gray%26Atkinson2003.pdf>)

Roma gichelspaalerin önj Italien.

Ferbininge eefter büte

 Wikipedia aw Romani

Faan „<https://frr.wikipedia.org/w/index.php?title=Romani&oldid=144959>“

Detdiar sidj as tuleetst di 1. Febrewoore 2018, am a klook 18:33 feranert wurden.

[Statistik tu detdiar sidj](#)

Didiar tekst stäänt oner't lisens „[Creative Commons Attribution/Share-Alike](#)“; diar kön uk noch ööder reegeln tääl. Luke am enkelthaiden uun a [reegeln för't brüken](#). Wikipedia®